

Verksamhetsplan Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inledning

Miljöförvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2009 har en ekonomiskt stram budget, trots en rad besparingsåtgärder. Det finns inget extra utrymme för nya åtgärder. Taxehöjningen för miljöbalkstillsynen ger inga nya resurser utan endast en anpassning till konsumentprisförändringarna. Livsmedelstaxan har höjts väsentligt för att kompensera restid och det skall därmed vara möjligt att uppnå 80 % kostnadstäckning. Därmed kan det underskott som livsmedelskontrollen haft under 2008 sannolikt elimineras för 2009. De extraresurser för klimatarbetet som Kommunfullmäktige anvisat i budgeten för 2009 kommer att ske genom rationaliseringar inom övriga verksamheter.

Tillsynsarbetet

Tillsynsarbetet utgör närmare 75 % av nämndens verksamhet. Djurskyddet övergår från 1 jan. 2009 till Länsstyrelsen. Livsmedelsverket har under 2008 överfört kontrollen av sk Sär-När-produkter till den kommunala tillsynen. Det gäller produkter med speciella egenskaper, t ex olika slag av allergikost eller livsmedel med särskilda hälsoegenskaper. En ny EG-förordning, som således blir direkt verkande lag i Sverige, är under utarbetande. Det kommer att kräva ytterligare insatser för att klara denna speciella tillsyn. Förslaget om att ersätta godkännande med registreringar har skjutits på till den 31 dec 2009. Miljöförvaltningen kommer dock, där det är möjligt, att under 2009 successivt börja tillämpa de nya reglerna. Livsmedelsverket har också utarbetat en ny vägledning för Länsstyrelsernas revision av den kommunala livsmedelskontrollen. Det kan komma att föranleda ökat administrativt arbete under året. I övrigt kommer livsmedelskontrollen att fortsätta sitt framgångsrika arbete med att effektivisera tillsynsarbetet. Redan under 2008 kommer livsmedelsföretagarna att få den kontrolltid som motsvarar avgiften enligt livsmedelstaxan. Arbetet med att utveckla flerårsplaner inom livsmedelskontrollen kommer dock att intensifieras.

Konjunkturutvecklingen kan påverka antalet tillsynsobjekt negativt. Det har funnits vissa tendenser till att antalet konkurser bland livsmedelsföretagare ökar och det kan påverka intäkterna av kontrollavgifter negativt.

Inom miljöbalkstillsynen väntas inte någon omfattande ny lagstiftning. Förvaltningen kommer dock att öka insatserna för att effektivisera tillsynen och fokus kommer att läggas på en övergång till mer riskbaserad tillsyn. Sambandet mellan verksamhetens miljösituation och tillsynen kommer att bli tydligare. PCB-inventeringar skulle ha varit inlämnade den 30 juni 2008. Under 2009 kommer särskilda insatser att göras för det ca. 50-tal fastighetsägare som ännu inte lämnat in någon inventering.

Inom Hälsoskyddet kommer ökade insatser för kontroll av skolor och förskolor att ske. Tillsynen av fastighetsägare kommer att utvecklas i nära samarbete med

företrädare för fastighetsägarnas organisationer. En utveckling av och tillgången till olika register, såsom energideklarationer, OVK m m kommer att ske. Socialstyrelsen har också utvecklat ett förslag till metodstöd för Länsstyrelsernas revision av det kommunala hälsoskyddet. Det kan komma att kräva betydande resurser som inte kan finansieras med tillsynsavgifter. Det finns överhuvudtaget en tendens att de statliga tillsynsmyndigheterna mer fokuserar på vägledning av länsstyrelser och mindre på generell och operativt inriktad vägledning till kommunerna. Det kommer att försvåra det lokala tillsynsarbetet.

Inom förvaltningen kommer för alla verksamheter att betonas vikten av att tillsynen leder till miljönytta. Olika metoder för sådan uppföljning kommer att utvecklas. Förslaget till indikatorer i tillsynsplanen är ett sådant exempel. All tillsyn kommer också att följas upp med ett webbaserat verktyg som skall ge information om hur verksamhetsutövarna uppfattar tillsynsbesöken. Det skall leda till förbättringar av tillsynsarbetet.

Övrig verksamhet

Klimatarbetet kommer att vara en huvuduppgift i nämndens övriga arbete. Projektet Klimatneutrala Stockholmare kommer att vara ett dominerande inslag för såväl förvaltningen som för Stockholmare i allmänhet. Under andra halvåret förstärks också det utländska intresset för stadens klimatarbete eftersom Sverige då innehar ordförandeskapet i EU. Förvaltningen medverkar på en rad områden för att erbjuda intressanta studiebesök mm. Flera stor konferenser inom miljöområdet kommer att äga rum i Stockholm under 2009. Eurocities har sitt årsmöte här, Stockholm är värd för den internationella ITS-kongressen, miljöförvaltningen är medarrangör till Clean Veichel mässan etc.

Miljöbilsarbetet fortsätter och eftersom en rad ekonomiska incitament riktade till miljöbilsägarna upphör eller kommer att upphöra under 2009 kommer arbetet att behöva förstärkas för att Stockholms nuvarande mycket höga miljöbilsandel av nyförsäljningen av personbilar skall bestå. Om bensinpriset fortsätter att sjunka förstärker det ett sådant behov. Till det kommer att ökat fokus kommer att riktas på de tunga fordonen och utvecklingen av ny teknik för alternativa bränslen för tung trafik.

Förvaltningen är också engagerad i arbetet med den regionala miljömålspanelen inom KSL:s ram. Det kommer att kräva olika former av insatser. Inte minst viktigt är att få tillstånd enhetliga och strukturerade mätningar som ökar kvalitén bl.a. i förvaltningens luftkvalitéberäkningar.

Under 2008 har förvaltningen varit starkt delaktig i framtagande av förslag till nya hållbarhetsområden. Det arbetet kommer att fortsätta under 2009. Förvaltning är också delaktig i ett nytt EU-projekt för energibesparing vid ombyggnader. Även detta projekt kommer att kräva olika insatser.

Under 2008 har nämnden presenterat en rad rapporter inom projektet Nya gifter. Förvaltningen har fått i uppdrag att genom dialog med de stora detaljhandelsföretagen minska importen av varor som innehåller skadliga ämnen. Det arbetet kommer att ta sin början under 2009.

I början på 2009 kommer Vattenmyndigheten att lämna förslag till åtgärdsprogram enligt vattendirektivet. Åtgärdsprogrammet får – när det fastställts – status av miljökvalitetsnorm. Åtgärdsprogrammet får stor rättslig betydelse för allt samhällsplaneringsarbete i staden och förvaltningen får en ledande roll att tillsammans med övriga berörda fackförvaltningar analysera konsekvenserna av förslaget till åtgärdsprogram.

Under 2009 kommer det nya miljöprogrammet för första gången att följas upp. Alla indikatorer till programmet är inte fastställda och det är ännu inte helt klart i vilken form uppföljningen skall ske. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvaret för en mycket stor andel av punkterna i programmet och det kommer att kräva betydande insatser att bistå övriga förvaltningar och bolag för att uppföljningen skall bli så användbar och rättvisande som möjligt.

Organisatoriska förändringar mm

Förvaltningen räknar inte med att ytterligare övertalighet skall uppstå. Fortfarande finns ett visst behov av nyrekrytering, men den omfattande personalomsättningen under 2006 och 2007 väntas minska.

Miljöövervakningen kommer att upphöra som självständig avdelning och enheten för miljö och samhälle och SLB kommer att bli självständiga enheter av stabskaraktär direkt under förvaltningschefen. Inom hälsoskydd delas verksamheten från nuvarande två enheter till tre enheter för att förbättra enhetschefernas möjligheter att stödja inspektörerna i deras tillsynsarbete. Förvaltningen gör också en betydande lokalrationalisering och lämnar helt plan 2 i hus 3 i Tekniska nämndhuset. Det innebär en ekonomisk besparing på ca 0,8 mkr per år, men innebär å andra sidan att flera avdelningar får minskat utrymme per anställd.

Utvecklingen av nya e-tjänster fortsätter. Det ger både ökad service och i vissa fall minskade kostnader. Förvaltningen arbetar också vidare med analys av och standardisering av olika processer – inte minst inom tillsynen. Det ger effektivare arbete, minskar risken för fel och ökar kvaliteten i förvaltningens register. Men det är en lång och mödosam väg att i tusentals detaljer bygga en bättre helhet. Det kommer att kräva betydande insatser.

Samtidigt pågår arbetet att förbereda för de av Kommunfullmäktige beslutade överföringarna till servicenämnden i projekten Gemensam ekonomiadministration och Gemensam IT-service. Det finns ännu inga tecken på att det leder till förbättringar för förvaltningen och än mindre till några kostnadsbesparingar. Det finns en icke obetydlig risk att dessa projekt för Miljöförvaltningens del kan leda till motsatsen mot de åsyftade förenklingarna.

Förvaltningen har genom olika utbildningsinsatser m.m. arbetat för att stärka och utveckla den juridiska kompetensen hos inspektörerna. Det arbetet kommer att fortsätta under 2009.

Sammanfattning

2009 kommer att bli ett intensivt år för förvaltningen. Det är många projekt som skall förverkligas, nya arbetsmetoder som skall prövas och genomföras, service som skall förbättras, rutinåtgärder automatiseras, information kommuniceras och onödig administration elimineras. Samtidigt har nämnden ett huvudansvar för stadens klimatarbete och bistå förvaltningar och bolag i arbetet för att uppnå de av Kommunfullmäktige uppsatta ambitiösa målen. Att stockholmarna 2015 bara ska förbruka 3,0 ton CO₂/inv per år och att staden 2050 skall vara helt fossilfri.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Huvuddelen av Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet hör till detta inriktningsmål och bidrar på många sätt till att uppfylla målet. Arbetet för god miljö och hälsa ökar stadens attraktivitet och trygghet. Besökaren möts av en vacker stad med god miljö. Stadens attraktivitet stärks också om den är hälsosam. Utveckling pågår av flera e-tjänster som bidrar till bättre service för invånare och företag. Genom tillsynen, som är nämndens största verksamhetsområde, utförs ett stort arbete för att avhjälpa och förebygga miljö- och hälsoproblem. Tillsynen bidrar också till att bevara naturområden och biologisk mångfald som ger Stockholm stora kvaliteter som storstad. Inom Livsmedelskontrollen omsätts ny lagstiftning i praktisk handling och bidrar till ökad trygghet för stadens konsumenter. Nämndens miljöövervakning har en hög ambitionsnivå i uppföljning och analys av miljötillståndet i Stockholm och är även navet i ett regionalt samarbete för att följa utvecklingen av luft- och ljudkvaliteten i staden.

Genom programarbete bl.a. inom klimatområdet, miljöbilar, vatten m.m. har staden verkningsfulla instrument för att värna om och förbättra miljön.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

MHN:s roll som myndighet med mycket breda kontaktytor ut mot företag och allmänhet ställer stora krav på serviceinriktning i arbetet. Nämnden gör därför stora ansträngningar inom detta område och en tidigare sk. Nöjd Kund Undersökning har visat på goda resultat. För att underlätta och effektivisera kontakterna sker en utveckling av e-tjänster på bred front. Åtaganden finns formulerade för servicen, sk. punktlighetsmål, som följs upp tertialvis. Förvaltningens verksamhet innebär dessutom att företagen blir delaktiga värdefull expertkunskap på olika områden och det finns en omfattande informationsverksamhet. Rollen som myndighet ger begränsningar i möjligheten att handla upp verksamheter, men en viss andel av nämndens verksamhet köps in, vilket dock inte betraktas som upphandlade verksamhetsentreprenader.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	0 %	30 %	År

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

Förvaltningens arbetsuppgifter är högt specialiserade vilket påverkar förutsättningarna att kunna ta emot sökande från Jobbtorget. I övrigt erbjuder förvaltningen ofta praktikplatser till studerande.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder)	1	1 400 st	Tertial

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Den hållbara livsmiljön är nämndens huvudsakliga inriktning. Nämnden bidrar till måluppfyllelsen genom verksamheten inom huvudinriktningarna tillsyn och prövning, miljöövervakning och program/projektverksamhet. Nämnden har en expertroll i många olika sammanhang. Inom projekt- och programarbetet finns ofta en stödjande och pådrivande roll inom stadens egen organisation men också externt. Nämndens projekt- och programverksamhet är ett viktigt redskap för stadens miljöpolitik och kan långsiktigt driva förändrings- och utvecklingsarbete. Tillsynen, som är nämndens kärnverksamhet, är en expertfunktion som riktar sig till verksamhetsutövare både inom och utom stadens organisation. Tillsynen tas upp nedan i de tre nämndmålen:

- Utföra tillsyn motsvarande avgiften.
- Tillsyn för bättre miljö och hälsa.
- Snabb och effektiv service.

Miljöövervakningen bistår med viktiga faktaunderlag och kunskapsuppbyggnad. Flera av KF:s indikatorer nedan visar viktiga områden där nämnden svarar för uppföljning av miljötillståndet eller driver projektarbete.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal dygn där dygnsmedelvärdet för kvävedioxid (NO ₂) överskrider 60 µg/m ³	7 dygn	max 7 dygn/år	År
Antal tankställen med förnyelsebara bränslen	70 st	tas fram 2009	År
Utsläppen av växthusgaser i Stockholm ska minska	3,8 ton	minska	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder)	100 %	100 %	Månad
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	tas fram 2009	År
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	80 %	öka	Halvår
Andel sjöar med minskad eller bibehållen total fosforhalt	100 %	tas fram 2009	År
Antal dygn där dygnsmedelvärdet för partiklar (PM 10) överskrider 50 µg/m ³	35 dygn	Max 35 dygn/år	År
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder)	85 %	85 %	Halvår
Andel av verksamheter som har ett systematiskt arbete för effektiva resor och transporter (alla nämnder)	100 %	100 %	År
Elförbrukning (alla nämnder)	207 000 kWh	tas fram 2009	År
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder)	100 %	100 %	År
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck (alla nämnder)	0 %	tas fram 2009	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utreda förutsättningarna för ett eventuellt permanentande av Energicentrum	2009-01-01	2009-12-31
Genomföra informationsprojektet Klimatneutrala stockholmare	2009-01-01	2011-12-31
Administrera Stockholms Klimatpakt	2009-01-01	2011-12-31
Förbereda ansökan om Miljöhuvudstad	2009-01-01	2009-12-31

NÄMNDMÅL:**Utföra tillsyn motsvarande avgiften.**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullgör stadens uppgift som tillsyns- och prövningsmyndighet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen samt även inom karantäns-, smittskydds-, tobaks-, strålskyddslagstiftningen samt lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Tillsynen enligt djurskyddslagstiftningen upphör fr.o.m. 2009 då länsstyrelsen tar över kommunernas roll. Tillsynen bedrivs genom kontroll, råd, påpekanden och vid behov förelägganden, förbud samt andra rättsliga åtgärder.

Taxan för tillsynen är satt enligt självkostnadsprincipen. Den avgift som företag betalar för tillsyn ska i stort motsvara den tillsyn som nämnden utför. I de fall tillsynen bedrivs med sk. timavgift motsvarar faktureringen direkt den nedlagda debiteringsbara tiden. I de fall årlig avgift utgår ska också den erhållna tillsynen motsvara avgiften men oftast räknat under en längre tidsperiod än ett år. Nämndens planering av tillsynen visar planerat antal timmar som beräknas läggas ner inom olika lagområden och branscher under året.

Tillsyn enligt miljöbalken

För tillsynen enligt miljöbalken beräknas ca. 67 500 timmar åtgå under 2009. Tillsynen omfattar flera kapitel i Miljöbalken:

Kapitel 7 omfattar stadens naturområden där tillsynen syftar till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus och att bevara och utveckla miljön inkl. den biologiska mångfalden.

Kapitel 9 gäller miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Tillsynen med inriktning på miljöfarlig verksamhet har den tydligaste inriktningen mot en hållbar livsmiljö. Här bedrivs tillsyn mot ett stort antal verksamheter, från de största till de minsta, där det på något sätt finns risk för miljön och hälsan. Vissa anläggningar behöver tillstånd från miljödomstol, sk. A-anläggningar, andra behöver tillstånd från länsstyrelsen, sk. B-anläggningar. Andra anläggningar måste anmäla sin verksamhet till tillsynsmyndigheten, sk. C-anläggningar. Övriga anläggningar behöver inte tillstånd eller anmälan men miljöbalkens regler gäller fullt ut. Hit hör bl.a. anläggningar för trafikinfrastruktur såsom väg- och spårtrafikanläggningar. Nämnden kontrollerar i sin tillsyn att verksamhetsutövare följer sina tillstånd och att de i övrigt lever upp till miljöbalkens krav.

Hälsoskyddstillsynen bedrivs enligt miljöbalken men med inriktning på människors nära livsmiljöer. Boendet och inomhusmiljön i skolor/förskolor är exempel på viktiga områden. Inom hälsoskyddsområdet finns även tillsyn på bassängbad, hushållsavfall och återvinningsstationer. Avdelningen hanterar också tillståndsprövningar för exempelvis värmepumpar, och enskilda avlopp samt kontrollrapporter för cisterner och köldmedieanläggningar. Ett stort område för tillsyn är bostäderna där 325 fastighetsägare kommer att kontrolleras enligt framtagen checklista. Andra tillsynsinsatser är t.ex. tillsyn av försäljare av kosmetiska och hygieniska produkter, hygienlokaler (piercing,

tatuering och fotvård) och solarier. Arbetet med att uppmana fastighetsägare att mäta radon i sina fastigheter fortsätter. Inom badvatten sker tillsyn samt kontinuerliga vatten- och algprovtagningar och medverkan i arbetet med nya potentiella badplatser. Hälsoskyddstillsynen medverkar även till att underhålla och utveckla nya e-tjänster inom våra arbetsområden för att öka tillgängligheten för medborgarna och verksamhetsutövare.

Kapitel 10 omfattar tillsynen av förorenad mark och byggnader. Hit hör tillsynen av bl.a. markföroreningar, PCB i fogmassor samt kvicksilver efter tandläkarmottagningar.

Kapitel 14 omfattar kemiska produkter.

Kapitel 15 omfattar Avfall.

Kontroll enligt livsmedelslagen

Kontrollen inom livsmedelsområdet präglas av ett långvarigt samarbete på europainivå som har resulterat i ett antal EG-förordningar, tillsammans benämnda ”hygienpaketet”. Hygienpaketet reglerar bl.a. områdena livsmedelshygien, djurskydd och foderhygien och innebär att samtliga steg i livsmedelskedjan nu ska vara föremål för tillsyn. Tidigare har ett antal objektskategorier stått utanför tillsyn/kontroll. De närmaste åren tillkommer successivt ett antal tillsynsobjekt och kommer att på några års sikt överstiga 7000. Den del av livsmedelstillsynen som utgör objektskontroll ska enligt nyligen införd lagstiftning avgiftsfinansieras. Under 2009 beräknas ca. 31 300 timmar läggas ner på livsmedelskontroll.

Tillsyn enligt djurskyddsförordningen upphör fr.o.m. 2009 då denna övertas av länsstyrelsen som också övertar personalen inom detta område.

Tillsynsplanen

Nämndens tillsynsverksamhet framgår av tillsynsplanen som redovisar den lagstadgade tillsynen under 2009. Tillsynsplanen tas fram enligt lag och grundas på en tillsynsutredning och register över de verksamheter som fordrar återkommande tillsyn. Tillsynsplanen på en övergripande nivå framgår av bilaga 2. Den totala planeringen för tillsynen omfattar också mer detaljerade underlag för olika områden som dock inte framgår av denna plan. Sammanställningen nedan visar tillsynens omfattning och fördelning på lagområden samt även effekter som är viktiga för miljö- och hälsotillståndet. Totalt planeras 99 100 timmar att användas inom tillsynen.

Kapitel 7 Miljöbalken, Skyddade områden, Avdelningen för plan och miljö, 1 500 timmar

Tillsyn av kommunalt skyddade naturområden, varav det i staden finns åtta stycken. I tillsynsarbetet kontrolleras efterlevnad av syften, föreskrifter, dispenser och andra beslut som fattats med stöd av miljöbalken.

Kapitel 9 Miljöbalken, Miljöfarliga verksamheter, Avdelningen för plan och miljö, ca. 17 200 timmar. Avdelningen för hälsoskydd ca. 5 000 timmar

Här finns tillsyn över miljöfarliga verksamheter i staden, som har en påtaglig påverkan på luft, mark och vatten och därmed även på människors hälsa. Tillsynen omfattar miljöfarlig verksamhet, alltifrån mindre verksamheter med få anställda upp till stora energiproduktionsanläggningar som Värta- och Högdalsverken liksom anläggningar för trafikinfrastruktur såsom Bromma flygplats, väg- och spårtrafikanläggningar och Stockholms hamn. Hit hör buller- och luftstörningar från trafikanläggningarna.

Kapitel 9 Miljöbalken, Hälsoskydd, Avdelningen för hälsoskydd 29 800 timmar.

Tillsyn med inriktning på verksamheter och förhållanden i människors livsmiljö som har inverkan på hälsan och miljön. Stora områden för tillsyn är bostäder, lokaler där barn och ungdomar vistas, verksamheter som ger bullerstörningar och höga ljudnivåer, badvatten mm. Enligt Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 45§, ska kommunerna ägna särskild uppmärksamhet åt vissa angivna byggnader, lokaler och anläggningar. Däribland finns hotell, pensionat och idrottsanläggningar mm. Miljöförvaltningen har inför 2009 behållit nuvarande nedprioritering på tillsyn av dessa lokaler men hanterar även framgent eventuellt inkommande klagomål.

Kapitel 10 Miljöbalken, Förorenade områden, Avdelningen för plan och miljö 5 000 timmar

Tillsynen avser förorenade områden, dvs. fastigheter, byggnader, deponier eller mark som är så förorenad, att halterna påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt samt innebär risk för hälsa och miljö. Vanligt är att tillsynen initieras av att mark, som behöver tas i anspråk för byggande eller annan användning, befaras vara eller visar sig vara så förorenad att efterbehandling krävs.

Kapitel 14 Miljöbalken, Kemiska produkter, Avdelningen för plan och miljö 1 800 timmar, Avdelningen för hälsoskydd, 4 300 timmar.

Verksamheten syftar till att via tillsyn och upplysning minska den hälso- och miljöbelastning som orsakas av eller misstänks orsakas av kemikalieanvändningen i samhället.

Kapitel 15 Miljöbalken, Avfall, Avdelningen för plan och miljö, 1 700 timmar, Avdelningen för hälsoskydd 1 200 timmar.

Tillsynen omfattar all avfallshantering i staden såsom hushållsavfall, avfall som omfattas av producentansvar, samt avfall som uppstår i verksamheter, bl.a. farligt avfall. Antalet tillsynsobjekt är stort. I tillsynen över verksamhetsutövarna arbetar förvaltningen också med information och rådgivning.

Livsmedelslagen, Avdelningen för livsmedelskontroll 31 300 timmar

Viktiga delar i livsmedelskontrollen är den planlagda kontrollen av livsmedelsobjekt och vid behov även extraordinär kontroll. För den planlagda

kontrollen beräknas ca. 22 500 timmar åtgå. Det enskilda objektets årliga kontrolltid framgår av riskklassificering av respektive objekt. Vid behov genomförs extraordinär kontroll utöver den planlagda årliga kontrolltiden. Tidsåtgången uppskattas här omfatta ca: 1 000 timmar. Kontrollen utförs som inspektion/revision och initieras av t.ex. anmälan om misstänkt matförgiftning eller andra typer av klagomål. Till denna typ av kontroll hänförs också kontrolltid utöver den årliga planerade kontrolltiden i fall där fler inspektioner krävs pga. att verksamheten inte motsvarar lagstiftningens krav.

Prövning för godkännande och registrering utförs efter ansökan från verksamhetsutövare. Godkännandeprövningarna kommer i stort sett att upphöra med anledning av ändring i nationell lagstiftning där krav på godkännande vid nybyggnation och ägarbyte upphört och ersatts med registrering. Dock kvarstår behov av kontrollbesök i anslutning till att registrering har skett. Enkelt uttryckt kan man säga att kontroller kvarstår men i modifierad form. En uppskattning är att ca. 1 000 ägarbyten äger rum varje år. Genomsnittligt beräknas 4 timmar åtgå per kontroll vilket ger ca. 4 000 timmar på årsbasis. Avgift för godkännandeprövning respektive kontrollbesök efter registrering tas ut enligt fastställd taxa. Uppskattningsvis kommer ca. 500 registreringar att göras med en tidsåtgång på 2 timmar per registrering. På årsbasis beräknas 1 000 timmar åtgå.

Andra arbetsområden inom livsmedelskontrollen är utredning av misstänkta matförgiftningar, behandling och utredning av klagomål och telefonsamtal och e-post från allmänheten. Dessa områden tas upp nedan under målet Tillsyn för bättre miljö och hälsa.

Övrig lagstiftning

Strålskyddslagen, Solarier. Avdelningen för hälsoskydd ca. 290 timmar.

Lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Avdelningen för hälsoskydd, ca. 60 timmar.

Smittskyddslagen, Avdelningen för hälsoskydd, ca. 40 timmar.

NÄMNDMÅL:

Tillsyn för bättre miljö och hälsa.

Avsikten med målet är att inom olika tillsynsområden, visa hur miljö- och hälsotillståndet framstår inom några väsentliga områden vid årets tillsyn och hur detta förändras över tiden. Inom de olika områden där tillsyn bedrivs har indikatorer tagits fram som ska visa på viktiga effekter som kontrolleras vid tillsynen, se bilaga 2:2. Indikatorerna ska i idealfallet beskriva effekter, som om de är uppfyllda, visar att företaget har en god miljösituation. I vissa fall är det svårt att hitta en för området "gemensam nämnare" eftersom förutsättningarna är så olika. Då används mer generella effekter som t.ex. andelen besökta tillstånds- eller anmälningspliktiga företag med en egenkontroll som följer egenkontrollförordningen.

För livsmedelskontrollen finns nationella mål fastställda i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan 2007-2009. Målen omfattar att utföra riskbaserad kontroll, att tillse att företagen tar ansvar för säkra livsmedel samt att utföra kontroller så att myndigheten uppfattas som trovärdig.

**NÄMNDMÅL:
Snabb och effektiv service.**

Nämndens punktlighetsmål för hantering av olika ärenden är viktiga åtaganden för servicen inom tillsynen. Dessa framgår i form av indikatorer nedan.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	95 %	Tertial
Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	90 %	Tertial
Miljörapporter besvaras inom tre månader.	95 %	Tertial
Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 20 arbetsdagar och därefter beslutas efter 3 arbetsdagar om ansökan är komplett	95 %	Tertial
Påbörja prövning av inkomna ansökningar inom livsmedelskontroll om registreringar eller godkännande inom 14 arbetsdagar	85 %	Tertial
Påbörja utredning om misstänkta matförgiftningar inom ett dygn	80 %	Tertial

**NÄMNDMÅL:
Miljö kvalitetsnormerna för omgivningsbuller ska uppfyllas**

Miljöövervakningen av buller ska vidareutvecklas för förbättrade prioriteringar av kostnadseffektiva åtgärder. Kunskap ska spridas till boende och verksamma i Stockholm om möjligheter att bidra till förbättrad ljudkvalitet. Aktiviteter under 2009 är:

- Delta i nationell samordningsgrupp för åtgärdsprogram mot buller tillsammans med berörda trafikverk, Naturvårdsverket och miljöförvaltningarna i Göteborg och Malmö.
- Delta i EUROCIITIES arbetsgrupp för åtgärdsprogram mot buller.
- Utveckla metoder för att bättre kunna analysera data från bullerkartläggningarna. T ex individdata, skolor, grönområden.
- Samla in och förbättra underlag till nästkommande bullerkartläggning.
- Delta i stadens försök med lågbullrande vägbeläggning.

- Delta i arbetet med bullerskydd vid Nynäsvägen.
- Medverka i seminarier och informationsinsatser kring bullerfrågor.
- Slutrapportera EU-projektet Q-City.

NÄMNDMÅL:

Energieffektiviseringsmålet för Stockholms verksamheter ska uppnås.

Nämnden ska genom Energicentrum stödja stadens bolag och förvaltningar i genomförande av energieffektiviseringsåtgärder. Därvid ska underlag tas fram för implementering av ett rapporteringssystem för stadens energianvändning. Följande aktiviteter ingår:

- Sammanställa resultat från energideklarationer för stadens byggnader och göra dessa tillgängliga via hemsida.
- Sammanställa resultat från och informera om minst tre EPC-upphandlingar.
- Ge stöd till bolag och förvaltningar vid ansökningar om energieffektiviseringsbidrag.
- Tillhandahålla information om energieffektiv teknik till stadens förvaltningar och bolag via hemsida löpande samt via 8 seminarier under 2009.
- Att fortsätta nuvarande och initiera nya projekt och åtgärder som syftar till introduktion av energieffektiv teknik i stadens verksamheter och användande av bästa tillgängliga teknik i större skala.
- Ta fram en helhetslösning för hantering av stadens energistatistik, per byggnad, via e-nyckeln.
- Utveckla agressostatistiken för ILS så att relevanta jämförelser mellan stadens organisationer skall kunna göras. Även trender skall kunna utläsas.
- Bistå Stadsledningskontoret och Stadshus AB i införandet av parametrar för energi i rapporteringssystemen för förvaltningarna och bolagen.
-

NÄMNDMÅL:

Stadens utsläppsmål för CO₂ ekv. enligt miljöprogram och budget 2009 ska uppnås.

Nämnden ska utgöra den samlade resursen för stadens klimat- och energieffektiviseringsarbete. För att uppnå målet sprids kunskap till boende och verksamma i Stockholm om möjligheter att bidra till minskade utsläpp av koldioxid i staden. Det sker en årlig uppföljning och sammanställning av utsläppsstatistik för växthusgasutsläpp i Stockholm. Genom prognoser

informerar nämnden för att kunna nå uppsatta mål. Följande aktiviteter planeras för 2009:

- Arbeta för att nya åtgärder som minskar utsläppen genomförs i Stockholm.
- Följa upp och informera om stadens klimatarbete.
- Fortlöpande uppdatera stadens information om klimatfrågan på www.stockholm.se/klimat.
- Projektleda stadens arbete i den regionala energi- och klimatrådsgivningen.
- Delta i nationella/internationella nätverk om städers klimatpåverkan.
- Genomföra och avrapportera projektet Klimatakuten.
- Årligen följa upp förändringarna i utsläppen av växthusgaser både när det gäller transporter och energianvändning. Utsläppen följs upp både per stockholmare och som totalutsläpp för sektorer.
- Rapportera den årliga uppföljningen av växthusgaser till nämnden samt redogöra för förutsättningarna att nå målen.

NÄMNDMÅL:

MHN stödjer aktivt förvaltningar och bolag i deras arbete för att uppfylla KF:s mål om 100 procent miljöbilar samt 85 procent miljöbränsle i Stockholms stads egna bilpark till 2010.

Miljöförvaltningens åtaganden inom detta nämndmål avser information, uppföljningsstöd och stöd vid upphandling. Aktiviteter som ingår är:

- Erbjuder hjälp vid framtagande av utbytesplaner.
- Arrangera seminarier för fordonsansvariga.
- Täcka eventuell merkostnad för miljöfordon.
- Erbjuder mallar för rapportering som underlättar rapporteringen.
- Rådgiva kring källor till informationen, dvs. hur de kan få fram uppgifter kring bränsleanvändning och fordonsinnehav.
- Bistå upphandlingsansvariga i staden med fakta om miljöbilar och miljöbränslen.

NÄMNDMÅL:

MHN skapar möjligheter för att öka användningen av miljöfordon och förnyelsebara fordonsbränslen så att 35 procent av nybilsförsäljningen består av miljöbilar samt att försäljningen av förnyelsebara bränslen uppgår till 8 procent i Stockholms län vid utgången av 2010 samt att 10 procent av nyregistrerade tunga fordon är "miljöbilsklassade" år 2014.

Miljöförvaltningen har inom detta mål åtagandena att i samverkan med marknadens aktörer arbeta för att förbättra förutsättningarna för användning av miljöfordon och förnyelsebara bränslen i regionen. Miljöförvaltningen ska

också aktivt bidra till en gemensam svensk miljöbilspolitik. Därtill ska fakta och information förmedlas kring miljöfordon och förnyelsebara bränslen.

Aktiviteter som ingår:

- Probleminventering genom analys av hinder och flaskhalsar för fortsatt expansion samt undersöka vad och vilka som kan bidra till att lösa upp dessa.
- Verka för incitament och förmåner som gynnar (eller undanröjer missgynnande av) miljöbilar och miljöbränslen.
- Samverka genom att initiera rundabordssamtal, nätverk och andra fora för att få mer miljöbränsle och fler fordonsmodeller på marknaden.
- Verka för en miljöriktig och etisk produktion av miljöbränslen.
- Utveckla projektidéer om samordning av varuleveranser i Stockholms stad tillsammans med marknadens aktörer.
- Samverka med nationella aktörer för få till stånd en nationell miljöbilsdefinition.
- Informera om fordonsutbud och tankmöjligheter.
- Sammanställa fakta kring miljöaspekter av förnyelsebara bränslen.

NÄMNDMÅL:

Aktivt samarbeta med andra städer i Europa för att stimulera utbudet av miljöfordon och miljöbränslen för stadens medborgare.

Miljöförvaltningens åtagande är att genomföra pågående EU-projekt enligt projektplan samt att söka samarbetspartners i Europa för nya EU-projekt som ger bidrag till stadens miljöbilsarbete. Här ingår aktiviteterna:

- Agera förebild och förmedla erfarenheter av miljöbilsarbetet till EU.
- Ta emot internationella studiebesök, konferenser och samarbetspartners för att bidra till ett större marknadsgenombrott i Europa.
- Samverka kring miljömärkning, miljönyttbedömningar och harmonisering av miljöbilsdefinitioner och andra styrmedel på internationellt plan.

NÄMNDMÅL:

Genom en långsiktig miljöövervakning följa miljötilståndet som underlag för tillsyn, programarbete samt övrigt miljöarbete.

Förvaltningen ansvarar för att genom miljöövervakning följa tillståndet och förändringar i miljön. Viss övervakning, t.ex. av grundvattennivåer, bedrivs av andra aktörer. Resultaten används som underlag för miljöförbättrande åtgärder, tillsyn, rådgivning m.m. Årligen tas en samlad plan fram för nästkommande år och även en mer långsiktig plan för nästkommande treårsperiod. Planeringen presenteras för MHN. Prioriterad miljöövervakning utgår från lagstiftning, miljömål, aktuella resultat från miljöövervakningen, miljö- och

hälsoutredningen samt behov som uttrycks inom tillsynen och från andra förvaltningar och bolag.

Aktiviteter för miljöövervakning inom mark:

- En grundvattenundersökning planeras att genomföras 2010.

Aktiviteter för miljöövervakning inom vatten:

- En tillsynskampanj planeras att genomföras i Snösätra upplagsområde i Rågsved. Avrinnande dagvatten från området provtas i två provpunkter före och efter kampanjen (vår och höst).
- En uppföljning av ekologisk status, rörande vattenväxter i Stockholms mindre sjöar, kommer att göras i enlighet med Vattendirektivet.

Aktiviteter för miljöövervakning inom biologisk mångfald:

- Underlag till förslag till metod för övervakning av ekologiska effekter av miljögifter i akvatiska ekosystem.
- Stadens groddjur: Leverans av mätdata och förslag till åtgärder som komplement till 2008 års övervakningsprojekt.
- Stadens stränder: Leverans av mätdata och förändringsanalys avseende bedömning av tillgänglighet och naturvärden samt bedömning av ekologisk sårbarhet och förslag till åtgärder.
- Underlag till förslag till klimatrelaterad metod för övervakning av stadens ekosystemtjänster.
- Planera för uppdatering av Biotopkartan.
- Stadens habitatverktyg: Fortsatt kvalitetssäkring av verktyget samt tillgängliggöra detta för stadens förvaltningar.

Aktiviteter för miljöövervakning inom miljöns inverkan på människors hälsa:

- Slutföra Miljömiljardsprojektet 3H.
- Ta fram program för övervakning av innemiljön i flerbostadshus med 3H-projektet som grund.
- Implementera 3H:s resultat i miljöprofilområdena.

Aktiviteter för tillståndsövervakning och för att minska miljöpåverkan från miljögifter:

- Genomföra EU-projektet ScorePP.
- Miljögiftsövervakning av vatten.
- Implementera resultatet från projektet Nya gifter-nya verktyg i Miljöprofilområdena.
- Stödja förvaltningar och bolag vid upphandling.

- Genomföra informationsinsatser, t. ex "Kampanj kring information/tillsyn angående kemikalier i varor".
- Utveckla kontakter med näringslivet - Kemikaliepakten.
- Delta i ett EU-projekt om internationellt samarbete kring Östersjön.

Aktiviteter för miljöövervakning inom luft:

- Genomföra drift av regionalt system för övervakning av luftmiljö på uppdrag av Luftvårdsförbundet i Stockholm och Uppsala län enligt avtal för år 2008 - 2011.
- Genomföra drift av lokalt system för lagreglerad kontroll av luftkvalitet i Stockholm för Miljöförvaltningens räkning.
- Erbjuda förvaltningens expertkompetens inom luftövervakningsområdet till externa aktörer.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
PM 10 rapporter för 2008	2009-01-01	2009-03-31
Kvävedioxidrapporter för 2008	2009-01-01	2009-03-31

NÄMNDMÅL:

MHN ska genom förvaltningens expertkompetens bidra till att målen i Stockholms miljöprogram och andra program uppfylls.

Genom miljöövervakningsutredningar och undersökningar tas fakta fram om miljön, som underlag för prioriteringar inom stadens miljö- och naturvårdsarbete. I förslaget till nytt miljöprogram har MHN eget ansvar för uppföljningen av 12 av 27 delmål och delat ansvar för 8.

Som representant för MHN och Stockholms stad deltar förvaltningen i olika externa samarbetsformer för att utveckla arbetet och bevaka nämndens och stadens miljö- och naturvårdsintressen. Förvaltningen kan också i egenskap av sin expertfunktion på eget initiativ eller på uppdrag av MHN och kommunledningen t.ex. genomföra utredningar och besvara remisser som rör miljöövervakning mm. Aktiviteter som ingår:

- Ansvara för samordning av uppföljning och kommunikation av miljöprogrammets delmål som berör MHN.
- Ta fram och redovisa data för miljöprogrammets indikatorer som berör Miljöförvaltningen.
- Delta i olika samarbetsgrupper som t.ex. Tyresåns Vattenvårdsförbund, Bällstaågruppen, Kustvattenvårdsförbundet m.fl.
- Ansökningar t.ex. EU, extern finansiering av miljöprojekt.
- Ta fram badvattenprofiler enligt EG-direktiv på uppdrag av SDF.
- Genomföra utredningar, besvara remisser som rör miljöövervakning, miljömål, påverkan, tillståndet i miljön m.m.

NÄMNDMÅL:**Staden ska uppnå mål och genomföra åtgärder enligt Vattenprogrammet.**

Stockholms vattenprogram är stadens måldokument och åtgärdsplan för vattenvårdsarbetet. Programmet omfattar perioden 2006-2015 och anger hur stadens vattenområden ska uppnå en god status enligt EU:s vattendirektiv. Miljöförvaltningen ansvarar för samordningen av programmet, uppföljning av åtgärdsarbetet samt information om stadens vattenvårdsarbete via stockholm.se och Miljöbarometern. Förvaltningen deltar också i genomförandet av åtgärder tillsammans med berörda förvaltningar och Stockholm Vatten. Aktiviteter som ingår:

- Projektledning och samordning av Vattenprogrammet.
- Ta fram lägesrapport till KF under 2009.
- Hantera remiss från Vattenmyndigheten ang. åtgärdsprogram m.m..
- Delta vid översyn av Dagvattenstrategin.
- Samordna ansökan om centrala medel för vattenåtgärder.
- Åtgärder Magelungen, koppling till Vattendirektivet.
- Medverka till 6-9 nya strandbad.
- Ta fram Årsrapport 2008.
- Medverka i pilotprojektet Skötselplan för sjö (Flaten).

NÄMNDMÅL:**Ha en aktuell miljö- och hälsoutredning som kommer till användning vid prioriteringar i verksamhetsplaneringen.**

Miljöförvaltningen har tagit fram en Miljö- och hälsoutredning samt gjort en värdering av vilka påverkansfaktorer och källor i Stockholm som bedöms ha störst miljö- och hälsopåverkan. Miljö- och hälsoutredningen ska fungera som ett kunskaps- och beslutsunderlag för stadens miljöarbete. En årlig aktualisering sker av kunskaps- och värderingsunderlag. Resultatet redovisas i en rapport som används som ett av underlagen för förvaltningens verksamhetsplanering. Aktiviteter som ingår i arbetet:

- Projektledning och samordning inom Miljöförvaltningen.
- Utveckla databasen, metoder samt värderingsmodell.
- Aktualisering av målområden.

NÄMNDMÅL:**Via Miljöbarometern och annan miljökommunikation informera om stadens miljöarbete och miljöstillstånd.**

Genom Miljöbarometern lagras miljödata om miljösituationen i Stockholm på ett strukturerat sätt och utgör därmed ett viktigt kunskaps- och beslutsunderlag för miljöarbetet. Här redovisas resultatet av förvaltningens miljöövervakning och hur tillståndet och förändringar i miljön utvecklas. Likaså redovisas

påverkan från olika källor eller bakomliggande orsaker och miljöarbetet relaterat till stadens miljömål. Miljöbarometern används också för att öka kännedomen om stadens vattenvårdsarbete och att göra informationen mer lättillgänglig. Under året tillkommer följande redovisningar och aktiviteter knutna till Miljöbarometern:

- En interaktiv presentation om var farliga ämnen finns och hur vi som individer kan hjälpa till att minska deras miljöpåverkan.
- Genomförda Medborgarenkäter genom nyckeltal så att webbplatsbesökare kan följa utvecklingen i Stockholm som helhet eller i sin stadsdel.
- Mål och nyckeltal för att följa upp Stockholms miljöprogram.
- Ett nytt användaranpassat gränssnitt indelat i temaområden som utgår från stockholmarnas behov.
- Databasen för Miljö- och hälsoutredningen publiceras.
- Informationen om stadens sjöar och vattendrag kommer att utvecklas.
- Extern marknadsföring av Stockholms vatteninformation via stadens annonspelare, med syfte att lansera Vattenprogrammet och Miljöbarometern.
- Ge ut nyhetsbrev för Vattenprogrammet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Bostadsbyggnadstakten ska vara hög.

Förvaltningen bidrar till målet genom att tillföra expertkompetens inom miljö- och hälsoområdet i alltifrån den fysiska planeringens tidiga skede till besvarande av bygglovsremisser.

NÄMNDMÅL:

Mhn ska stödja SBN, Expl.N. och RHN med kompetens inom området hälsa, miljö och naturvård för att möjliggöra en attraktiv, trygg och växande stad.

Förvaltningen deltar i det tidiga skedet i planeringen såsom vid upprättande av underlag för ställningstagande om betydande miljöpåverkan enligt lagstiftning samt underlag för miljökonsekvensbeskrivningar. Förvaltningen deltar också i arbetsgrupper i projekt mm. för att bidra med kompetens utifrån miljö, hälsa och naturfrågor till intressenter inom staden men även till externa parter. Remisser besvaras inom området fysisk planering varvid miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) kvalitetsgranskas. Remisser besvaras också avseende bygglov. Aktiviteter under 2009:

- Uppströms arbete (plan- och exploateringsarbetets tidiga skede).
- Bidra i utvecklingen av två miljöprofilerade områden i staden.
- Bidra till Järvalyftet.

- Information om planrelaterade miljöfrågor i webbaserade Hjälpredan hålls uppdaterad.
- Bereda planremisser enligt fastställd rutin.
- Besvara bygglovsremisser.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

I.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad.

Nämnden bidrar på flera sätt till att uppfylla målet. Vid olyckor med miljö eller hälsoanknytning kan nämnden bidra med expertkompetens. Nämndens arbete bl.a. inom planområdet, klimatanpassning, visst tillsynsarbete, miljöövervakning och vattenarbetet bidrar till att bevara naturvärden och en hälsosam miljö vilket bidrar till Stockholms stora kvaliteter.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc.	2008-01-01	2030-12-31

NÄMNDMÅL:

Bistå stadens ledning och övriga förvaltningar med expertkunskap om hot mot miljö och hälsa.

Miljöförvaltningens kompetens inom miljö- och hälsoområdet gör att den kan bistå vid miljö- och hälsorelaterade olyckor och kriser. I det hittillsvarande arbetet med klimatanpassning har ett antal underlagsrapporter utarbetats angående påfrestningar för Stockholm till följd av ett förändrat klimat. Initiativ till samordning av klimatanpassningsarbetet har inletts med SLK, SBK, och Exploateringskontoret i olika sammanhang, t.ex. kopplat till översiktsplanering. Information om det framtida klimatet och anpassningsåtgärder har spridits genom att hålla föredrag i olika sammanhang. Luftkvaliteten följs löpande, vilket ligger till grund för åtgärder. Miljö- och hälsoundersökningen är ett värdefullt bidrag för att identifiera miljö- och hälsoproblem och kunna vidta åtgärder. Nämndens risk- och väsentlighetsanalys avser till stor del Kf-indikatorer som har inverkan på miljö- och hälsa. Aktiviteter under 2009:

- Initiera arbetet med att utarbeta en klimat- och sårbarhetsanalys.
- Genomföra informations- och utbildningsinsatser om klimatanpassning.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

I egenskap av myndighet med mycket breda kontaktytor mot företag och allmänhet, har kvalitetsfrågor med inriktning på service stor betydelse för nämnden. Viktiga förutsättningar är kompetensförsörjningen och ledarskapet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

Eftersom nämndens verksamhet till helt övervägande del utgörs av myndighetsutövning finns, stora begränsningar i möjligheterna att knoppa av verksamhet och lägga ut verksamhet på entreprenad. Tidigare har miljödiplomeringen inom Miljöcentrum för företag knoppats av.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal genomförda avknoppningar (alla nämnder)	0 st	20 st	Tertial

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare**

Miljöförvaltningen kommer med utgångspunkt i bl.a. medarbetarenkät och avgångsenkät, att fortsätta arbetet för att vara en attraktiv arbetsplats.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro (alla nämnder)	3,9 %	6,5 %	Halvår
Medarbetarindex (alla nämnder)	60	60	År
Frisknärvaro (alla nämnder)		tas fram 2009	År
Andel sjukskrivningar där kontakt tas med den sjukskrivne på första dagen (alla nämnder)		tas fram 2009	Tertial

NÄMNDMÅL:

Miljöförvaltningen ska erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter, en hälsosam arbetsmiljö, ett tydligt och inspirerande ledarskap och möjlighet till delaktighet och utveckling.

Miljöförvaltningen ska arbeta för att minska personalomsättningen som de två senaste åren varit för hög. Omsättningen analyseras bl.a. med utgångspunkt från avgångssamtal, avgångsenkät och medarbetarenkät. Den pågående utvecklingen av verksamheten med förbättrat administrativ stöd i tillsynen bidrar till en förbättrad arbetssituation. Arbetet för att förbättra utvecklingsmöjligheterna för medarbetarna fortsätter liksom arbetet för att öka delaktigheten och ytterligare

utveckla ledarskapet. Sjukfrånvaron ska hållas på en fortsatt låg nivå. Några av aktiviteterna inom detta område är:

- Kompetensutveckling inom juridik och service/kommunikation.
- Säkerställa att alla medarbetare har en individuell plan för sin kompetensutveckling.
- Friskvårdsprogram som främjar hälsa och stimulerar till hälsoaktiviteter.
- Dialog på alla arbetsplatsträffar om hur vi kan öka delaktigheten.
- Utbildning i arbetsmiljö för chefer och samtliga medarbetare.
- Gemensamma aktiviteter för ledarutveckling för chefsgruppen.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Miljö- och hälsoskydds nämnden har i samband med budgetneddragningarna under 2007 - 2008 noga sett över samtliga kostnader och intäkter samt genomfört prioriteringar och effektiviseringar och denna inriktning har fortsatt i VP-arbetet. Effektiviseringen under 2008 har bestått i en minskning av lokalkostnaderna och i en ökad intäktsfinansiering av tillsynsverksamheten. År 2009 kommer intäktsfinansieringen att fortsätta öka framför allt inom livsmedelskontrollen. Nämnden har ökat sin koncentration på produktionen genom att utveckla verksamhetsplanering och uppföljning.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Budgeten ska vara i balans

Budgeten i VP 2009 förutsätter en ökad intäktsfinansiering främst inom Livsmedelskontrollen där inriktningen har varit att ta ut en avgift som motsvarar verksamhetens kostnader. Samtidigt ska verksamhetsutövarna få en tillsyn som svarar mot avgifterna. Budgeten innebär bl.a. en prioritering av klimatarbetet.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter tekniska justeringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före tekniska justeringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:

Fortsätta övergången till en ökad intäktsfinansieringsgrad.

Av central betydelse för ökad intäktsfinansiering är den nya taxan för tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen där framför allt avgifterna för

livsmedelskontrollen innebär en ökad finansiering med intäkter. Genom taxan förverkligar nämnden lagstiftarens intentioner avseende självkostnadsfinansiering. Under 2009 planeras en mer genomgripande översyn av taxan för tillsyn enligt miljöbalken som ska bli riskbaserad. Också mer administrativa effektiviseringar kan bidra till en ökad intäktsfinansiering, t.ex. att förbättra åläggandeprocessen. Planerade aktiviteter:

- Översyn av taxan för tillsyn enligt miljöbalken.
- Medverka till att tiden mellan ärendeavslut och timdebitering minskar.
- Följa upp att anteckningar och tid läggs in i Ecos direkt efter tillsynsinsats inkl. tillsyn som utförs inom fasta avgifter.
- Medverka i effektivisering av åläggandeprocessen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

Effektiviseringen bedrivs på ett flertal olika områden. Bl.a. kommer e-tjänsterna att fortsätta utvecklas, tillsynens produktivitet och inriktning kommer att fokuseras bl.a. i det planerade taxearbetet och genom uppföljningsinsatser. Klimatarbetet prioriteras i enlighet med Kf:s direktiv i budget. Inom administrationen köps tjänster från Serviceförvaltningen varav nämndadministrationen köps av Trafikkontoret. It-verksamhetens support och drift köps av Socialtjänstförvaltningen.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	21 %	tas fram 2009	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	0 st	45	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utveckla IT-verktyg och organisation för en förbättrad servicenivå i myndighetsutövning och tillsynsverksamhet gentemot stadens medborgare	2008-01-01	2009-12-31
Fokus på att göra myndighetskontakter och tillsynsverksamhet gentemot företag lättillgänglig, effektiv och serviceinriktad	2008-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

Effektivisera och höja kvaliteten på förvaltningens interna processer.

Det finns en omfattande planering för det interna stödet. Kännetecknande för planeringen är de många utvecklingsinsatserna. Till det interna stödet (Avdelningen för Verksamhetsstöd) hör registratur, personal, ekonomi, juridik, IT, kommunikation, och lokalfunktion. Grundläggande för det interna stödet är att erbjuda en bra service till resten av förvaltningen, alltifrån ledningsgruppen

till handläggande personal på verksamhetsavdelningarna. Exempel på åtaganden 2009 är:

- Effektivisera förvaltningens registratur och arkiv.
- Analysera förvaltningens möjligheter att effektivisera och utveckla sin verksamhet.
- Effektivisera ekonomiflödet.
- Kompetensutveckling för att effektivisera administrationen.
- Åtgärda brister som Stadsarkivet pekat på vid inspektion.
- Utveckla e-tjänster som underlättar medborgarnas och företagens kommunikation med förvaltningen.
- Lokalytorna ska minska inför 2009 och lokalerna ska användas effektivare.
- Samordna och utveckla förvaltningens personaladministration.
- Projekt för undersökning av förutsättningarna för högre grad av debitering.
- Studie av plangranskningsarbetet med avseende på prissättning, ambitionsnivå, alternativt utförande och effektivitet.
- Ansökan om projektmedel till e-tjänster och ansvar för projekt ang. utveckling av e-tjänster, bl.a. bullerdatas, inrapportering av köldmedia mm.

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2009

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram som uppgår till 131,8 mnkr i kostnader och 71,4 mnkr i intäkter, dvs. en nettobudget om 60,4 mnkr. Jämfört med år 2008 ökar därmed nettobudgeten med 0,2 mnkr.

Effektiviseringar

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska år 2009 fortsätta fokusera på kärnverksamheten, dvs. tillsynen, med hög självfinansieringsgrad inom detta område. Den budgeterade intäktsminskningen för miljöbalkstillsynen är dock 0,8 mnkr. Att intäkterna minskar jämfört med budget år 2008 förklaras av lägre antal ansökningar för värmepumpar som ger ett budgeterat intäktsbortfall med 2,3 mnkr. Intäkterna för fast årlig avgift ökar med 1,0 mnkr och för timavgifter 0,6 mnkr till följd av nedan beskriven taxehöjning. Intäktsökningen för livsmedelskontrollen om 2,2 mnkr jämfört med budget år 2008 förklaras av att restiden nu ingår i underlaget för beräkning av timtaxan. SLB:s intäkter för tekniska utredningar beräknas öka med 0,5 mnkr.

Taxor och avgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit fram ett förslag till beslut i Kommunfullmäktige gällande reviderad taxa som ska gälla fr.o.m. 2009. Förslaget gäller verksamheter enligt miljöbalken, livsmedels- och foderlagstiftningen. Timtaxan för miljöbalkstillsynen ökar från 875 kr till 900 kr och timtaxan för

livsmedelskontrollen ökar från 875 kr till 1 050 kr. Den senare ökningen förklaras till största delen av att restiden nu inkluderas i underlaget för beräkning av timtaxan. Självfinansieringsgraden inom miljöbalkstillsynen är oförändrad jämfört med budget år 2008, knappt 70 procent. Självfinansieringsgraden för livsmedelskontrollen ökar från 76 procent i budget år 2008 till 80 procent år 2009.

Självfinansieringsgrad inkl OH för miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll 2006-2009

	2009	2008	2007	2006
Miljöbalkstillsyn	68%	69%	43%	40%
Livsmedelskontroll	80%	76%	61%	46%

MHN ekonomi på fyra sätt

Delverksamhet	Mnkr	%	Avdelning	Mnkr	%
Myndighetsarbete	80,7	52%	Plan o Miljö	39,8	26%
Miljöövervakning	19,8	13%	(varav miljöbilsprojekten)	12,5	
Miljöbilsprojekten	12,5	8%	Hälsoskydd	22,9	15%
Gemensam verksamhet	26,0	17%	Livsmedelskontrollen	30,4	20%
Miljömiljarden, Klimp, e-tjänster	14,7	10%	Miljöövervakningen	19,8	13%
			Verksamhetsstödet	21,6	14%
			(varav förvaltningsövergripande)	4,0	
			(varav Information)	2,0	
			(varav IT)	4,0	
			Förvaltningsledning	2,8	2%
			Miljömiljarden, Klimp, e-tjänster	14,7	10%
			Miljö och hälsoskydds nämnden	1,7	1%
Summa	153,8	100%	Summa	153,8	100%
Resurser			Finansiering		
Personal	100,1	65%	Intäkter för:		
Lokalkostnader	10,9	7%	-Miljöbalkstillsyn	34,4	22%
Konsulter	18,5	12%	-Livsmedelskontroll	30,0	19%
Material, köpta tjänster mm	24,2	16%	-Uppdragsverksamhet	6,8	4%
			-Bygglovsvgranskning	0,1	0%
			-Miljöbilsprojekten	5,8	4%
			-Miljömiljarden, Klimp, e-tjänster	14,7	10%
			-Övrigt	1,6	1%
			-Budgettilldelning	60,4	39%
Summa	153,8	100%	Summa	153,8	100%

Intäkter/kostnader inkl. OH för tillsyn 2006-2009

(mnr)	Budget 2009	Prognos 2008	Budget 2008	2007	2006
Intäkter tillsyn	64,4	57,6	63,0	42,6	39,5
Intäkter övrigt	0,4	0,5	0,8	0,4	1,1
S:a kostn. inkl OH	101,7	96,6	98,3	97,2	109,0
Netto	-36,9	-38,6	-34,5	-54,2	-68,4
Nettokostnad MHN*	133,4	129,9	131,9	141,1	157,7
Varav tillsyn %	76%	74%	75%	69%	69%

*Kostnader exkl. omslutningsförändringar

Tabellen ovan visar att andelen av förvaltningens kostnader som härrör från tillsyn är 76 procent. Adderas den obligatoriska andelen miljöövervakning är andelen lagstyrd verksamhet 80 procent.

Investeringsplan för inventarier och instrument

En nyhet för 2009 är att nämnden ska redovisa vissa inköp som investeringar vilka tidigare har redovisats som driftkostnad. Detta är för att staden ska få en korrekt redovisning. För år 2009 uppgår nämndens investeringsutgifter till ca. 1,2 mnr vilket fördelas som kostnad på tre år, dvs. 0,4 mnr belastar år 2009.

Investeringarna avser datorer för Miljöförvaltningen samt övrig utrustning för SLB. Nivån torde gälla även för åren 2010 – 2011.

Omslutningsförändringar

Totalt begärs 22,0 mnr i omslutningsförändring enligt nedan:

Projekt finansierade via miljömiljarden och Klimpmedel ska redovisas som omslutningsförändringar. Kostnader och intäkter beräknas öka med 13,7 mnr respektive 13,7 mnr. Se kommentar nedan.

- Miljöbilsprojektens kostnader täcks dels av ett kommunbidrag om 6,8 mnr, dels av intäkter. Den del som intäktsfinansieras uppgår till 5,8 mnr och redovisas som en omslutningsförändring.
- IT-utvecklingsprojekt med inriktning på e-tjänster har för år 2008 beviljats 5,5 mnr men endast 4,5 mnr kommer att förbrukas under innevarande år. Därför redovisas 1,0 mnr som omslutningsförändring år 2009.
- Ökade intäkter och kostnader inom tillsynen uppgår till sammanlagt 1,4 mnr.

Kommentar: Av de 13,7 mnr avser 12,0 mnr klimatarbete fördelat på:

- Klimatneutrala Stockholmare 2,6 mnr.
- Klimatpakten 0,6 mnr.
- Klimatakuten 2,3 mnr.
- Energicentrum 6,5 mnr.

Resterande 1,6 mnr av miljömiljardsmedlen avser miljöbilar i Stockholm.

Särskilda redovisningar

Förvaltningen räknat med att det totala antalet anställda inte kommer att förändras under året.

Bilagor

Bilaga 2:1. Avstämning mot budget - SLK:s blankettset.

Bilaga 2:2. Tillsynsplan.

Bilaga 2:3. Mångfalds- och jämställdhetsplan.

Bilaga 2:4. Aktivitetsplan för upphandling och konkurrens.

Bilaga 2:5. Risk- och väsentlighetsanalys - indikatorer.

Bilaga 2:6. Risk- och väsentlighetsanalys - nämndens väsentliga processer.

Bilaga 2:7. Internkontrollplan.